

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Facultatea de Arte și Design/Arte Vizuale
1.3 Departamentul	Arte Vizuale
1.4 Domeniul de studii	Arte vizuale
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	<p>Arta eclezială și restaurare</p> <p>Restaurator - consultant artă eclezială; Conservator/ restaurator componente artistice din lemn la monumente istorice – 262110; Conservator opere de artă și monumente istorice – 262102; Conservator arhivă - 262105; Restaurator bunuri culturale – 262107; Restaurator opere de artă și monumente istorice - 262104; Conservator/restaurator pictură pe lemn – 262109; Referent de specialitate așezământ cultural - 262207; Arhivist- 262101; Documentarist - 26220</p>

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Laborator de specialitate Restaurare conservativă a patrimoniului eclezial						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	V	2.7 Regimul disciplinei	DI

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate					25
Documentare suplimentară pe teren					25
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					15
Examinări					15
Alte activități.....					3
3.7 Total ore studiu individual	133				
3.8 Total ore pe semestru	175				
3.9 Numărul de credite	7				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Mijloace de prezentare multimedia (laptop, videoproiector)
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	● Atelier/ laborator/ șantier de restaurare

6. Competențele specifice acumulate

Compe tențe profesi onale	<p>CP1 - Realizarea asistată a activităților de cercetare, inventariere, avizare, inspecție și control, conservare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului cultural eclezial</p> <p>CP2- Proiectarea și stabilirea intervențiilor critice și de conservare-restaurare, adecvate și compatibile fiecărui caz în parte a bunurilor din patrimoniu cultural eclezial</p> <p>CP3.Gestionarea și transformarea contextelor complexe de activitate practică și studiu analitic, în special cele care necesită abordări strategice noi. Implicarea și contribuirea la dezvoltarea abilităților aplicative și cunoștințelor profesionale prin îmbunătățirea performanțelor muncii în echipă</p> <p>CP4- Gestionarea aspectelor de ordin tehnic, activităților profesionale și proiectelor aplicative, prin asumarea responsabilității juste privind luarea deciziilor în situații complexe și/sau neprevăzute privind studiul individual și munca în echipă.</p> <p>CP5 Demonstrarea capacității decizionale, capacității de inovare, integrității academice și consecvența angajamentului privind succesiunea și dezvoltarea ideilor și proceselor inerente categoriei cercetării și profesării în domeniul restaurării patrimoniului eclezial</p>
Compe tențe transve rsale	CT3 - Asumarea unor sarcini profesionale complexe și integrarea profesională în instituții muzeale, de cultură și de gestionare a patrimoniului cultural eclezial etc.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Restaurarea conservativă a patrimoniului eclezial asigură formarea și dezvoltarea unui set de competențe specifice în vederea elaborării soluțiilor tehnice, strategiei dezvoltării procedurilor operative proiectării metodologice, organizării frontului de lucru, și desfășurării metodice a procesului de restaurare conservativă asupra unui bun cultural mobil/imobil eclezial
7.2 Obiectivele specifice	Studentul va avea capacitatea:

	<ul style="list-style-type: none"> - să însușească terminologia specifică metodologiei de intervenție în domeniul restaurării conservative - să aplice cunoștințele teoretice asimilate în domeniul restaurării conservative - să descrie metode și tratamente de restaurare conservativă - să aplice tratamente ce includ operațiuni specifice restaurării conservative asupra unui bun cultural eclezial - să aplice diferite tehnici de examinare a operei de artă în analiza stratigrafiei - să valorifice bunurile culturale ecleziale în contextul conservării restaurării prin activități concrete de conservare curativă <ul style="list-style-type: none"> - să formuleze diagnosticul operei de artă și propunerile de tratament din perspectiva evaluării stării de conservare și a naturii deteriorărilor - să interpreteze critic soluțiile adecvate și compatibile cu bunurile culturale
--	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Semestrul I		
1. Materiale și proprietăți ale adezivilor, consolidanților și aditivilor utilizate în restaurare	expunerea, prelegerea, problematizarea, conversația, demonstrația	
2. . Metode și abordări privind aplicarea tratamentelor curative asupra patrimoniului eclezial pe suporturi organice și anorganice	expunerea, prelegerea, problematizarea, conversația, demonstrația	
3. Tratamente și operațiuni de stopare și prevenire a biodeteriorării suporturilor organice	expunerea, prelegerea, problematizarea, conversația, demonstrația	
4. Tratamente și operațiuni de consolidare structurală a suporturilor rigide, semirigide și flexibile de natură organică.	expunerea, prelegerea, problematizarea, conversația, demonstrația	

Materiale, instrumente și metodologii specifice.		
5.Tratamente și operațiuni profilactice și preliminară de consolidare a stratului pictural aplicat pe suporturi organice.	expunerea, prelegerea, problematizarea, conversația, demonstrația	
6. Tratamente și operațiuni de fixare și consolidare a stratigrafiei picturale. Materiale, instrumente și metodologii specifice.	expunerea, prelegerea, problematizarea, conversația, demonstrația	
7.Tratamente curative aplicate <i>in situ</i> , respectiv în laborator. Introducere	expunerea, prelegerea, problematizarea, conversația, demonstrația	

Bibliografie

Appelbaum, Barbara- Conservation Treatment methodology, Taylor and Francis, 2012

Alfredo, Aldovrandi - Marcello Picollo, *Metodi di documentazione e indagine non invasiva sui dipinti*, Ed. Il Prato, 2007

Auner, Niels, *Tehnologia consolidării, restaurării și protecției împotriva biodegradării structurilor de lemn din monumentele istorice*, Editura Alma Mater, Sibiu, 2005

Baldini, Umberto, „*Teoria del restauro e l’unita di metodologia*”, Ed. Nardini, 1983;

Berger, A. Gustav with Russell, H. William, *Conservation of paintings, Research and Innovations*, Archetype Publication, 2000

Brandi, Cesare *Teoria restaurării*, Ed. Meridiane, București, 1996;

Espinola V. B.-B., „*Russian Icons: Spiritual and Material Aspects*”, Journal of the American Institute for Conservation, 31(1), 1992

EwaGlos- *European Illustrated Glossary of Conservation Terms for Wall Paintings and Architectural Surfaces*, Michael Imhof Verlag, Petersberg 2015, Germany

Cremonesi, Paolo, *L’uso dei solventi organici nella pulitura di opere policrome*, Ed. Il Prato, Padova 2004

Cremonesi, Paolo, *Le resine sintetiche usate nel trattamento di opere policrome*, Ed. Il Prato, Padova, 2005

Cremonesi, Paolo, *L’uso degli enzimi nella pulitura di opere policrome*, Ed. Il Prato, Padova, 2002

Derrick Michele, Stulik Dusan, Landri Jones, *Infrared Spectroscopy in Conservation Science*, Scientific Tools for Conservation, The Getty Institute, 1999, US

Dorge, Valerie, and F. Carey Howlett, eds., *Painted Wood: History and Conservation*. Los Angeles: The Getty Conservation Institute, 1998.

Filatov, V. V., *Pictura rusa, tempera de sevalet. Tehnica de restaurare*, București, 1961

Forni, Ulise, *Manuale del pittore restauratore*. Studi per la nuova edizione. Ed. Edifir, Firenze, 2004

Ionescu, Alina Geanina, *Conservarea și restaurarea icoanelor din colecțiile Muzeului „Astra”*, Editura “Astra Museum”, Sibiu, 2010;

Istodor, Ioan, *Noțiuni de chimia picturii*, Editura ACS, 2011

L. Harrison, ‘*Orthodox icons at the British Museum: an approach to ethical conservation practice*’, with J. Ambers, C. Cartwright, R. Stacey, in *Icon: Approaches to research, conservation and ethical issues*, [CD-ROM], Athens, Benaki Museum, 2006

Hermens, Erma, ed., *Looking Through Paintings: The Study of Painting Techniques and Materials in Support of Art Historical Research*, Uitgeverij de Prom/Archetype Publications, 1998

Horie, Velson- *Organic Consolidants, Adhesives and Coatings*, Materials for conservation, Elsevier, 2010, Britain

Lambert (F.L.), Daniel (V.), Preusser (F.D.), « *The rate of absorption of oxygen by Ageless TM : the utility of an oxygen scavenger in sealed cases* » in *Studies in Conservation*, 37, 1992

Lazarescu, Liviu, „*Tehnica picturii în ulei*”, Ed. Sigma Plus, 1996

Knut, Nicolaus, „*The restoration of paintings*, Koennemann Verlag, Koeln, 1996 pp. 50-140
Mateinni, M., „*La chimica nel restauro, I materiali dell' arte pittorica*”, Ed. Nardini, 1996
Moldoveanu, A., „*Conservarea preventivă a bunurilor culturale*”, vol. I, II, Buc., 1999;
Mihalcu, Mihail, „*Conservarea obiectelor de arta si a monumentelor de arta*”, Ed.Stiintifica, 1970;1986;
Mustata, M., „*Insecte daunatoare bunurilor de patrimoniu*”, Iasi, 1998;
Netherlands Organisation for Scientific research and the Rijkmuseum-*Conservation of panel Paintings and related objects. Research Agenda 2014-2020*, The Getty Foundation, 2014
Petit Jean, Valot Henry-*Glossaire des peintures et vernis*, Institut des Beaux- Arts, Liege ;
Stoner, Joyce Hill, and Rushfield, Rebecca, eds. *The Conservation of Easel Paintings*. London and New York: Routledge, 2012

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Semestrul I		
1.Aplicații practice.Studiu de caz. Materiale și proprietăți ale adezivilor, consolidanților și aditivilor utilizate în restaurare	Exercițiul, studiul de caz /Ateliere de lucru	
2.Aplicații practice.Studiu de caz. Metode și abordări privind aplicarea tratamentelor curative asupra patrimoniului eclezial pe suporturi organice și anorganice	Exercițiul, studiul de caz /Ateliere de lucru	
3.Aplicații practice.Studiu de caz. Tratamente și operațiuni de stopare și prevenire a biodeteriorării suporturilor organice	Exercițiul, studiul de caz /Ateliere de lucru	
4.Aplicații practice.Studiu de caz. Tratamente și operațiuni de consolidare structurală a suporturilor rigide, semirigide și flexibile de natură organică. Materiale, instrumente și metodologii specifice.	Exercițiul, studiul de caz /Ateliere de lucru	
5.Aplicații practice.Studiu de caz. Tratamente și operațiuni profilactice și preliminară de consolidare a stratului pictural aplicat pe suporturi organice.	Exercițiul, studiul de caz /Ateliere de lucru	
6. Aplicații practice.Studiu de caz.Tratamente și operațiuni de fixare și consolidare a stratigrafiei picturale.	Ateliere de lucru	

Materiale, instrumente și metodologii specifice.		
7.Aplicații practice.Tratamente curative aplicate <i>in situ</i> , respectiv în laborator. Introducere	Ateliere de lucru	
Bibliografie CIMEC, 2001, Instrucțiuni de completare a fișelor analitice pentru domeniile Arheologie, Etnografie, Istorie, Artă Plastică, Bucu AATA Online: Abstracts of international conservation literature: aata.getty.edu/NPS AIC: The American Institute for Conservation of Historic and Artistic Works: conservation-us.org BCIN: Bibliographic Database of the Conservation Information Network: bcin.ca CAMEO: Conservation and Art Material Encyclopedia Online: cameo.mfa.org E-conservation magazine: e-conservationonline.com IIC: The International Institute for Conservation of Historic and Artistic Works: iiconservation.org Getty Publications Virtual Library: http://www.getty.edu/publications/virtuallibrary/ Mitra Delaware: https://www.artcons.udel.edu/mitra MetPublications: http://www.metmuseum.org/art/metpublications/online-publications SI: https://repository.si.edu/handle/10088/8796 CeROArt: http://ceroart.revues.org/ NGA Scientific Research Publications: http://www.nga.gov/content/ngaweb/conservation/publications/publication-list.html.html CoOL Conservation: http://cool.conservation-us.org/ Icon UK: http://www.icon.org.uk/ ICCROM: http://www.iccrom.org/ ICOM-CC: http://www.icom-cc.org/ ICOMOS: http://www.icomos.org/ IIC: http://www.iiconservation.org/ http://closertovaneyck.kikirpa.be/ JSTOR www.jstor.org		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina „Laborator de specialitate. Restaurare conservativă a patrimoniului eclezial” asigură formarea de competențe necesare în desfășurarea activităților practice de restaurare și conservare, menite să răspundă nevoilor de salvare a fondului cultural patrimonial eclezial și să satisfacă necesarul din piața muncii.
--

9. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Asimilarea cunoștințelor teoretice	Evaluare continuă/ examinare orală/ metode scrise	25%
	Formarea deprinderilor de a analiza și utilizarea corectă a metodologiei de intervenție	Evaluare continuă/ metode scrise	25%

10.5 Seminar / laborator	Dezvoltarea aptitudinilor necesare în desfășurarea activităților de conservare și restaurare	Evaluare sumatică / Examen de semestru / proiectul/ probă practică	50%
10.6 Standard minim de performanță			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în catedră/departament

Semnătura șefului catedrei/departamentului